

Møte i styret for Jostedalsbreen nasjonalpark den 30. september

Tid: Fredag den 30. september 2011 kl. 10.30 – 16.00

Stad: Tomta til Breheimsenteret og Jostedal hotell

Til stades frå styret:

Andre deltakarar:

Saksliste:

Sak 29 – 2011

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 30 – 2011

Referat frå møtet i nasjonalparkstyret den 9.-10. juni 2011 i Fjærland (sendt medlemmane tidlegare)

Sak 31 – 2011

Orienteringssakar

- » Brannen på Breheimsenteret (vert teke ved branntomta av Peder Kjærvik)
- » Justering av nasjonalparkgrensa ved Kjosnesfjorden
- » Klagesak på Strupen kraftverk
- » Bekkeinntak for vestsideelvene i Jostedalen
- » Representant frå Førde i administrativt kontaktutval
- » Søknad om oppsetting av stølshus på Sunndalsetra
- » Anna

Sak 32 – 2011

Orientering om sommaren 2011 frå Statens naturoppsyn

Sak 33 – 2011

Namn på styret for nasjonalparken (vedtakssak)

Alternativ A) Nasjonalparkstyret for Jostedalsbreen

Alternativ B) Jostedalsbreen nasjonalparkstyre

Sak 34 – 2011

Dispensasjonssak for bru i Erdalen, Stryn (vedtakssak, sjå vedlegg)

Sak 35 – 2011

Tilskot til vedlikehald av Flatbrehytta (vedtakssak, sjå vedlegg)

Sak 36 – 2011

Uttale til Direktoratet for naturforvaltning om gjenreising av Breheimsenteret (sjå vedlegg)

Sak 37 – 2011

Førebels program til 20-årsjubileet for nasjonalparken den 25. oktober (sjå vedlegg), og neste styremøte

Sak 38 – 2011

Eventuelt

Dispensasjons-eller tilskotssaker til handsaming i møte 30. september

Saksnummer 2011-34

Søklar: Erdalen beitelag v/ Johan Berge

Oppsummering: Søknaden gjeld støyning av vangar på begge sider av brua ved Erdalssetra. Tiltaket er for å sikre betre opp- og nedgang for storfe på brua, når dei er på veg til og frå beite i Erdalen.

Heimel: Verneforskrifta for Jostedalsbreen nasjonalpark § IV punkt 1.3.

Innstilling: Erdalen beitelag v/ Johan Berge får løyve til tiltak som omsøkt, med vilkår å avgrense omfanget til det som er strengt naudsynt, samt å nytte løyvet før utløpet av 2012.

Saksnummer 2011-35

Søklar: Eirik Øygard

Oppsummering: Flatbrehytta treng omfattande vedlikehald, og søknaden skisserer både omlegging/byting av tak og utskifting av ein vegg.

Innstilling: Eirik Øygard får ei løyving på kr 20 000,- til vedlikehaldsprosjektet på Flatbrehytta, på vilkår at utsjånaden på hytta ikkje vert endra vesentleg i høve den opphavlege fasaden. Tilskotet vert løyvd frå dei ufordelte midlane som nasjonalparkstyret disponerer.

Jostedalsbreen nasjonalpark – løyve til utbetring av brutilkomst ved Erdalssetra – Johan Berge

Nasjonalparkstyret for Jostedalsbreen har i møte: / , sak 2011/3582 gjort følgjande vedtak...

Framlegg til vedtak:

Nasjonalparkforvaltaren har følgjande framlegg til vedtak på bakgrunn av framlagt dokumentasjon og vurderingar:

Erdalen beitelag v/ Johan Berge får løyve til å støype vingar på brua ved Erdalssetra, samt lage rekkverk på vengane på vestsida, som skissert i søknad datert den 15. august 2011. Løyvet vert gitt på følgjande vilkår:

- 1) Løyvet vert nytta i løpet av 2011 eller 2012
- 2) Omfanget av tiltaket vert avgrensa til det som er strengt naudvendig, både i høve tryggleik og tilpassing i landskapet
- 3) Sidene på vengane vert i naturstein og at så mykje stein som praktisk mogeleg vert synleg i støypeplata.

Dokument i saka:

- Søknad frå Johan Berge datert den 15. august 2011

Søknaden blir vurdert etter:

- Forskrift om vern av Jostedalsbreen nasjonalpark
- Lov om bevaring av naturens mangfold (naturmangfoldlova)
- Forvaltningsplanen for Jostedalsbreen nasjonalpark

Søknaden:

Erdalen beitelag v/ Johan Berge søker i brev datert den 15. august 2011 om løyve til å utbetre tilkomsten til brua ved Erdalssetra i Jostedalsbreen nasjonalpark. På begge sider av brua er det i utgangspunktet større stein med mindre stein/grus som utgjer tilkomsten for folk og dyr som skal til og frå setra. Når elva er stor og det er mykje nedbør blir grusen vaska bort og dei store steinane vert blottlagde med hol i mellom. Storfe får såleis problem når dei skal opp og ned frå brua, og søker skriv at det er spesielt utfordrande om hausten når alle de 220 kyrne skal heimover frå setra. Då kan det danne seg kø av storfe ved brua, og grunneigarane er uroa for at dyr skal fare på elva. Beitelaget ønskjer seg eit enklare innsteg for dyra for å sikre tryggleiken. I dette ligg også ein forlenging av rekkverket på brua slik at det går ned på vengane på vestsida. I søknaden er det skissert følgjande arbeid:

- Støype ein vang på 1,8-2 meters breidde og 2,5-3 meters lengde på kvar tilkomstsida av brua
- Lage eit rekkverk på vestsida langs vengane og over brua
- Sidene av vengane blir i naturstein, og stein vil også vere synleg i støypeplata
- Det omsøkte tiltaket er planlagt utført hausten 2011 i samband med anna vedlikehaldsarbeid på brua

Dåverande sekretær for nasjonalparkstyret, Tom Dybwad, var på synfaring med Johan Berge den 15. juni 2011 for å sjå på tiltaket.

Lovgrunnlag:

Føremålet med vernet av Jostedalsbreen nasjonalpark er i forskrifta datert den 25. oktober 1991 omtala slik:

- å verne eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høgfjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand
- å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging
- å verne om kulturminne og kulturlandskap

I Jostedalsbreen nasjonalpark er landskapet verna mot alle inngrep, m.a. graving, påfylling av masse, bakkeplanering, og liknande (verneforskrifta § IV punkt 1.1). Reglane er likevel ikkje til hinder for at eksisterande bygningar og anlegg m.m. kan haldast ved like i tråd med byggjeskikken på staden (...) (verneforskrifta § IV punkt 1.2 første ledd). Det er også høve til å vedlikehalde eksisterande veger, (...) og andre innretningar som er naudsynte for drift av setrar, turlagshytter, m.m. (verneforskrifta § IV punkt 1.2 andre ledd).

Jamfør § IV punkt 1.3 første ledd i forskrifta for Jostedalsbreen nasjonalpark kan forvaltningsstyresmakta (...) når særlege grunner ligg føre gje løyve til å bygge, ombyggje, utvide eller endre bygningar m.m. som nemnt under punkt 1.2. Det skal m.a. tilpassast landskapet i området, og det kan stillast vilkår for løyve som blir gitt etter punkt 1.3.

I forvaltningsplanen for Jostedalsbreen nasjonalpark står det mellom anna "Erdalen (...) er viktig for landbruket. (...) Med unntak av breelvslettene bør dalbotnen difor vere brukssone" (forvaltningsplanens kap 6.4).

I skjøtelsplanen for Bødalen, Erdalen og Sunndalen frå 2001 er det i kap. 4.2. vurdert at det ikkje beiter tilstrekkeleg mange nok storfe til å halde attgroinga tilbake. I kap. 6.1. står det mellom anna "Til bygging og vedlikehald av bygningar, bruer osv. bør det nyttast materialar som harmonerer med naturen: Stein bør nyttast som murar, fundament, oppstøtting (...). Framande og kontrasterande element, material og fargar bør unngåast. Slike material kan likevel vere naudsynte til trygging- eller kanaliseringføremål (...)"

Vurdering:

Eit av hovudføremåla med vernet i Jostedalsbreen nasjonalpark er å verne om kulturlandskapet, og beitedyr spelar ein vesentleg rolle for å halde landskapet i hevd. Det omsøkte tiltaket har som mål å sikre ein tryggare ferdsel for storfe fram og tilbake på beite i Erdalen, og såleis oppretthalde det viktige arbeidet beitedyra gjer for landskapet. Nasjonalparkforvaltaren vurderer verneforskrifta si § IV punkt 1.3, som opnar for å gje løyve til ombygging av eksisterande anlegg, til å inkludere det omsøkte tiltaket frå Erdalen beitelag. Skjøtelsplanen opnar også for å nytte framande material (i det omsøkte tilfellet er det søkt om å nytte støypp), dersom det er naudsynt til tryggingføremål. Det bør vere eit vilkår at beitelaget støyper vangane slik at mest mogeleg stein vert synleg i støyppen. Dette kan også redusere slitasten på støyppen frå beitedyra, og få vangane til å gå litt meir i eitt med landskapet. Det må også vere eit vilkår at ikkje vangane reduserer elva si ferd, sjølv under høg vasstand.

Jamfør § 7 i naturmangfaldlova skal §§ 8-12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig mynd.

§ 8 kunnskapsgrunnlaget: Det er i dag god dokumentert kunnskap om økologi, landskap og skjøtsel i Erdalen, og det omsøkte tiltaket ikkje kunne redusere kvaliteten på naturmangfaldet. Tiltaket vil tvert i mot kunne bidra til vidare berekraftig bruk av beiteområdet.

§ 9 om føre-var-prinsippet: Det er tilstrekkeleg kunnskap om Erdalen og om tiltaket til at det ikkje vil vere fare for skade på natur og økosystem.

§ 10 om økosystemtilnærming og samla belastning: Den omsøkte bruken av betong på brua ligg på eit akseptablet nivå i høve nytta av tiltaket.

§ 11 om kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar: Dette vert ikkje vurdert som relevant i for det omsøkte tiltaket.

§ 12 om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode: Arbeidet på brua ved Erdalssetra skal utførast i samband med anna vedlikehald på bru og sti, og vil såleis ikkje medføre ein tilleggsbelastning. Det vil vere eit vilkår at sidene på vangane er i naturstein, samt å ha mykje synleg stein i støypeplata.

Framlegg til vedtak:

Nasjonalparkforvaltaren har følgjande framlegg til vedtak på bakgrunn av framlagt dokumentasjon og vurderingar.

Erdal beitelag v/ Johan Berge får løyve til å støype vangar på brua ved Erdalssetra. Løyvet vert gitt på vilkår at

- 4) Løyvet vert nytta i løpet av 2011 eller 2012
- 5) Omfanget av tiltaket vert avgrensa til det som er strengt naudvendig
- 6) Sidene på vangane vert i naturstein og at så mykje stein som praktisk mogeleg vert synleg i støypeplata.

Vi gjer merksam på at grunneigar også må gje løyve til tiltaket som er omsøkt.

Jostedalsbreen nasjonalpark – tilskot til vedlikehald av Flatbrehytta i Fjærland – Eirik Øygard

Nasjonalparkstyret for Jostedalsbreen har i møte: / , sak 2011/3582 gjort følgjande vedtak ...

Framlegg til vedtak:

Det blir gitt støtte til vedlikehaldsprosjektet på Flatbrehytta v/ Eirik Øygard med kr 20 000,- frå tiltaksmidlane til nasjonalparkstyret. Midlane skal nyttast før utløpet av 2012 for å utbetre tak og vegg på Flatbrehytta, samt anna naudsynt vedlikehald på hytta. Utsjånaden på Flatbrehytta må ikkje endrast vesentleg i høve dagens fasade.

Dokument i saka:

- Søknad frå Eirik Øygard datert den 18. august 2011

Søknaden blir vurdert etter:

- Forvaltningsplanen for Jostedalsbreen nasjonalpark

Søknaden:

Eirik Øygard søker i brev datert den 18. august 2011 om midlar til eit større vedlikehaldsprosjekt på Flatbrehytta i Fjærland. Det var Anders Øygard (1924 – 1993) som byggja den første Flatbrehytta i stein, som stod ferdig i 1954. Den vart raskt så populær at han byggja ei større hytte ved sidan av, og den raudmåla hytta vart ferdig byggja ti år seinare, i 1964. Flatbrehytta er eit særst populært turmål, og det kan vere meir enn 2000 besøk i løpet av ein vanleg sommar. Det er flest dagsturar til Flatbrehytta, men dei 18 sengeplassane står sjeldan tomme i høgsesongen. Hytta er eit viktig utgangspunkt for turar over Jostedalsbreen, og har vore eit populært kursstad for DNT sine brekurs. Søkjar skriv også at "hytta er eit stort samlingsmål for folk frå heile kloden".

Flatbrehytta er i dag i ganske dårleg stand etter mange år utan større vedlikehald. Det er først og fremst taket som må reparerast, og søkjar var oppe på hytta i byrjinga av september for å sikre taket og hytta for vinteren. Pr telefon opplyste Eirik Øygard at det ville ta om lag to veker for to mann å få gjennomført vedlikehaldsarbeidet. Arbeidet er planlagt utført frå den andre veka i juni 2012. Søkjar skal ta av bølgeblekket, legge nytt sutak, med taktro og nye lekter. Noko av bølgeblekket er av dårleg kvalitet og skal bytast ut. Den eine endeveggen er også i dårleg stand. Eirik Øygard vil utføre arbeidet på Flatbrehytta sjølv, saman med broren Jostein Øygard, som er snekkar. Med helikopter vil dei trenge 5-6 hiv mellom garden og hytta med materialar, og avhengig av tilflygingskostnaden vil helikopterutgiftene ligge mellom kr 8000-12 000,-. Innkjøpsverdi på materialar tilsvarar om lag kr 10 000,-.

I brev datert den 30.04.2009 fekk Eirik Øygard løyve til helikopterflyging for fem år, gjeldande til og med 2013. Løyvet gjeld for inntil fire hiv, tre gonger i løpet av eitt år. I løyvet frå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane står det: "For evt. transport av materialer bør det sendes egen søknad om dette når det blir aktuelt". Tal hiv planlagt med helikopter i samband med vedlikehaldsarbeidet tyder på at det blir naudsynt med ei særskilt søknad om motorferdsel til dette føremålet.

Vurdering:

Nasjonalparkforvaltaren for Jostedalsbreen vurderer det som viktig for friluftsliv og ferdsel i nasjonalparken at Flatbrehytta vert teke godt vare på for vidare bruk. Hytta er ein populær innfallsport til Jostedalsbreen, og har ein spesiell historie. Det er også viktig at hytta fortsatt vil vere tilgjengeleg for allmenn bruk. Når hytta snart er 60 år gamal og i så dårleg stand, vurderer nasjonalparkforvaltaren det som ein god prioritering å løyve midlar til vedlikehaldsprosjektet. Det vil såleis vere rett å nytte tiltaksmidlar frå nasjonalparkstyret (totalt kr 40 000,- for 2011). Styret har kr 35 000,- igjen å disponere for 2011. Dersom nasjonalparkstyret vedtar å løyve kr 20 000,- til vedlikehald av Flatbrehytta, er det kr 15 000,- igjen til tiltak i 2011.

Framlegg til vedtak:

Det blir gitt støtte til vedlikehaldsprosjektet på Flatbrehytta v/ Eirik Øygaard med kr 20 000,- frå tiltaksmidlane til nasjonalparkstyret. Midlane skal nyttast før utløpet av 2012 for å utbetre tak og vegg på Flatbrehytta, samt anna naudsynt vedlikehald på hytta. Utsjånaden på Flatbrehytta må ikkje endrast vesentleg i høve dagens fasade.

Uttale til Direktoratet for naturforvaltning om gjenreising av Breheimsenteret

Torsdag den 28. juli 2011 brann Breheimsenteret i Jostedalen ned til grunnen. Til alt hell var ingen til stades i bygget. Brannen var så omfattande at politi og brannvesen måtte ta ein kontrollert nedbrenning, det var ingenting av materiell verdi igjen i ruinane. Dei tilsette på Breheimsenteret var likevel i gang allereie dagen etter med formidling, servering og turistverksemd, mellombels lokalisert i kjellaren på Jostedal hotell.

Breheimsenteret opna i 1993 og vart både nasjonalparksenter for Jostedalsbreen (i 1997) og for Breheimen (i 2010). Senteret var også eit viktig samlingspunkt for folk i Jostedalen, og har vore sentral i fleire arrangement, mellom anna Norsk brefestival og Blåe tonar under breen.

Nasjonalparkstyret for Jostedalsbreen var den 30. september på synfaring på branntomta, og fekk samtidig ei orientering frå dagleg leiar på Breheimsenteret, Peder Kjærвик, om framgangen i gjenoppbyggingsprosessen.

Nasjonalparkstyret for Jostedalsbreen gjer med dette Direktoratet for naturforvaltning merksam på at det neste året er eit godt tidspunkt for å lage ein moderne og framtidsretta utstilling om Jostedalsbreen nasjonalpark. Luster kommune har løyvd midlar i samband med gjenoppbygginga, og vi vil oppmode DN til å følgje opp prosessen på tilsvarande måte.

Nasjonalparkstyret ser fram til den dagen Breheimsenteret igjen vil være ein sentral formidlingsaktør for Jostedalsbreen nasjonalpark.

Sak 2011 - 37

Skisse – utkast 2.

Jubileumsarrangement for Jostedalsbreen nasjonalpark – 20 år

Den 25.oktober 1991 vart Jostedalsbreen nasjonalpark oppretta ved kongeleg resolusjon.

Utdrag frå referatet frå styremøtet den 10. juni 2011:

Sak 26-2011

Utfordringar 2012 og framover (drøftingssak)

Det vart oppfordra til markeringar i samband med at Jostedalsbreen nasjonalpark har 20 års jubileum i år. Dato for oppretting var 25.oktober 1991. Nasjonalparken vart opna 16. juni 1992 med to arrangement på kvar side av breen. Nasjonalparkstyret ber om at det blir laga til eitt arrangement (seminar) 24. oktober med påfølgjande møte i styret den 25. oktober. Det bør òg vere eit eller fleire arrangement i juni 2012.

Målgruppe:

Vi tenker oss eit ope arrangement for folk som bur og arbeider rundt breen, med fokus på nasjonalparken si 20 år lange historie, og framtidsutsiktane vidare. Invitasjon til seminaret kan gå til alle som mottar årsmeldinga for nasjonalparken, samt gå ut i lokalmedia og til grendelag.

Ramme:

- Jubileumsdag på nasjonalparksenteret i Oppstryn den 24. oktober med føredrag og lunsj
- Jubileumsmiddag på Alexandra hotell i Loen den 24. oktober om kvelden
- Møte for nasjonalparkstyret den 25. oktober på Alexandra hotell (siste møte for det eksisterande styret)

Aktuelle foredragshaldarar/innhald:

- Uavklart – Direktoratet for naturforvaltning/Miljøverndepartementet - om nasjonalparkane i fortid og framtid. Korleis har synet på urørt natur og verneområder endra seg gjennom dei siste ti-åra? Kva er nasjonalparkane si rolle i framtida?
- Atle Nesje – professor UiB - Verdt å vite om brear og Jostedalsbreen si framtid (eit føredrag med fokus på kunnskap og “det du ikkje visste frå før”)
- Marit Aakre Tennø – leiar i tilflyttingsprosjektet i Jostedalen - om korleis det er å bu som nærmaste nabo til ein nasjonalpark, og korleis dette ev har vore brukt som trekkplaster for nye jostedøler. Ho har også styreerfaring frå naturarvprosjektet i Luster.
- Tom Dybwad (FMSF) /Anne Rudsengen (SNO): Dei store linjene og milepælar i breen si forvaltningshistorie, med ein biletekavalkade (både lysbilete og ppt)
- Rune Holen (SNO): Skålastiprosjektet
- Ein grunneigar frå Strynedalane (ikkje avklart kven) - om 20 år med nasjonalpark sett frå grunneigarhald
- Andre?

- Helsingar og gratulasjonar frå styreleiar, fylkesmann, ordførar, nasjonalparksenter, med fleire under middagen. Underhaldning?!

Anna:

Kunstnariske innslag under middagen?

Minutstilling på nasjonalparksenteret med fokus skjøtsel/tiltak i nasjonalparken.

Sette i gong ein fotokonkurrans, med ein eigen pris for barn og unge, fram til juniarrangementet.

Tema: Levd liv i nasjonalparken eller Livet i nasjonalparken

Aktuelle gjester til middagen:

- Nasjonalparkstyret med vararepresentantar (14)
- Administrativt kontaktutval (7)
- Fagleg rådgjevande utval (7)
- Nasjonalparksenteret i Oppstryn
- Norsk Bremuseum, Fjærland
- Breheimsenteret, Jostedalen
- Nyvalte ordførarar
- Fylkesmannen og Fylkesordførar
- Fylkesmiljøvernsjef, Tom Dybwad, nasjonalparkforvaltar, SNO
- Sunndalen sameige, andre sentrale grunneigere?
- Oldedalen skysslag, Briksdal breførarlag, Jostedalen breførarlag
- Naturvernforbundet, S&Fj Turlag, UiB, Bondelag, bonde- og småbrukarlag (allereie inne i fagleg rådgjevande utval)
- Reisemål Nordfjord – Stryn, Reisemål Sunnfjord, Reisemål Sogndal – Luster – Fjærland (ei av dei skal sitte i fagleg rådgjevande utval)
- Grendelag: Jostedalen, Fjærland, Veitastrond, Stardalen...
- Andre?

Styremøte den 25. oktober

Aktuelle saker:

- Bestillingsdialogen – kva for tiltak i nasjonalparken (eller i innfallsportane) ønskjer styret å prioritere å få løyvd midlar til for 2012?
- Søknad om løyve til oppsetting av sel på Sunndalssetra – Dag Hjelle
- Søknad om idrettsarrangement (skirenn) opp og ned Skåla – Anders Felde
- Anna